

Auteurs: Marieke M.E. Oosterhuis-Niënhaus, Lilian C.M. Vloet, Sarah Detaille-Peters, Martijn Span, Hester Vermeulen en Sivera A.A. Berben

Vital @ Work

Een nieuwe toolbox met interventies voor het behoud van duurzame inzetbaarheid van zorgprofessionals in de acute en intensieve zorg, een mixed methods design.

De hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) ontving tijdens en na de COVID-19 pandemie veel signalen en vragen van zorgprofessionals, waaronder medisch hulpverleners, in de acute en intensieve zorg (ambulancezorg, spoedeisende hulp, afdelingen voor acute opname, intensive care) en de daarbij betrokken HR-professionals. Hun pijnpunt was hoe om te gaan met ingrijpende gebeurtenissen waar je acuut of langdurig mee te maken krijgt. Ze waren op zoek naar praktische handvatten om in de toekomst beter om te kunnen gaan met ingrijpende situaties zoals die tijdens de COVID-19 periode.

Het doel van de studie Stay Safe Strong & Healthy (SSSH) is om duurzame inzetbaarheid van acute zorgprofessionals te vergroten, voorafgaand aan, tijdens en na een ingrijpende gebeurtenis of crisis door middel van een toolbox met interventies.

Resultaten

De toolbox Vital @ Work voor duurzame inzetbaarheid biedt een overzicht van evidence en practice based interventies en is ontwikkeld voor en door de beroepspraktijk. Er is onderscheid gemaakt in interventies die de zorgprofessional zelf kan uitvoeren (persoonlijk leiderschap) en interventies die vanuit de naaste collega's (binnen het team) door de leidinggevende en vanuit de organisatie ingezet kunnen worden.

De toolbox Vital @ Work bevat een keuzemenu van acht rubrieken, die als een soort assessment instrument de ingangssituatie van de zorgprofessional beschrijven. De rubrieken beschrijven de impact die ingrijpende gebeurtenissen kunnen hebben op de zorgprofessional.

Samenwerking met de praktijk

Het onderzoek SSSH is uitgevoerd door het lectoraat Acute en Intensieve Zorg samen met het lectoraat Human Capital Innovations, beiden van de HAN. Verder werkten aan dit onderzoek de volgende praktijkpartners mee: Canisius Wilhelmina Ziekenhuis, Rijnstate Ziekenhuis, RAV Brabant Midden West Noord, als ook de beroepsverenigingen van de NVBMH, V&VN Ambulancezorg, Spoedeisende Hulp en Intensive Care. Bij de ontwikkeling van de toolbox was ook Ambulancezorg Nederland betrokken. In dit onderzoek is de COVID-19 pandemie gebruikt als casus van een langdurige ingrijpende gebeurtenis.

Het keuzemenu met de acht rubrieken ziet er als volgt uit: Welke impact hebben ingrijpende gebeurtenissen in je werk op jou?

1. Nu gaat het prima, dat wil ik graag zo houden.
2. Ik raak mijn motivatie kwijt voor mijn werk.
3. Ik heb moeite met mijn werkomstandigheden:
 - A. Ik heb moeite met de werkdruk.
 - B. Ik heb last van boosheid en agressie van patiënten en naasten.
 - C. Ik voel onderlinge spanning in ons team.
 - D. Ik ervaar een verstoorde werk/privé-balans.
 - E. Ik voel mij onzeker in mijn werk.
 - F. Ik heb er moeite mee dat de kwaliteit van zorg achteruitgaat.
 - G. Ik ervaar morele dilemma's.
4. Ik voel mij niet gehoord.
5. Ik mis kennis en/of vaardigheden om mijn werk goed te kunnen doen.
6. Ik heb gezondheidsklachten door mijn werk:
 - A. Ik heb mentale klachten door mijn werk.
 - B. Ik heb fysieke klachten door mijn werk.
7. Ik heb last van de beeldvorming en/of reacties uit de samenleving over mijn werk.
8. Ik voel me niet voorbereid op een crisis.

Wanneer je klikt op één van de rubrieken dan volgen daarna de interventies die gekoppeld zijn aan de betreffende rubriek. Een voorbeeld: Stel je klikt op 'ik heb er moeite mee dat de kwaliteit van zorg achteruitgaat'. Dan lees je dat je zelf kunt zorgen dat je jezelf informeert, op een gezonde manier omgaat met stress en persoonlijk en professioneel leiderschap ontwikkelt. Binnen je team kun je samenwerken, peer support organiseren en sociale ondersteuning bieden.

Je leidinggevende kan jou helpen door aandacht te geven, faciliteiten te regelen, te signaleren of er psychologische ondersteuning nodig is en leiderschap te tonen. De organisatie kan beleid maken, faciliteiten regelen, waardering uiten en voorbereiden op een crisis.

Alle interventies en acties zijn zó beschreven, dat ze voor meerdere rubrieken toepasbaar zijn. De toelichting van de interventies geeft de zorgprofessional concrete aanwijzingen of richting om zelf een probleem op te lossen of hulp in te schakelen van collega's, leidinggevende of organisatie. De interventie 'jezelf informeren' bestaat uit de acties informatie vragen tijdens de overdracht, protocollen lezen, naar een informatiebijeenkomst gaan en/of je verdiepen in wetenschappelijke kennis.

Wil je meer weten?

De toolbox Vital @ Work wordt momenteel ingebouwd als web-versie bij Werkgeversorganisatie Zorg en Welzijn Midden-, Zuid- en Zuid-West Gelderland. Op deze pagina is zowel informatie voor zorgprofessionals als HR-medewerkers en leidinggevendenden te vinden. De toolbox Vital @ Work is landelijk toegankelijk vanaf 1 oktober 2024 op: www.handreikingduurzameinzetbaarheid.nl. Heb je vragen hoe dit te gebruiken in jouw praktijk? Neem dan contact met ons op.

Dankwoord

Met dank aan Remco Ebben en Ety Wielenga-Meijer voor hun waardevolle bijdrage aan het onderzoeksproject SSSH.

